

Kalprotektiin roojas – kaasaegne laboratoorne uuring põletikuliste soolehaiguste tuvastamiseks

Arsti meelespea

Kalprotektiin roojas

Miks?

Kalprotektiini määramine roojas on sobiv mitteinvasiivne esmatasandi test orgaanilise peen- ja jämesoolepõletiku tuvastamiseks (Crohni tõbi, haavandiline koliit), sooletrakti funktsionaalsete häirete eristamiseks, samuti kõhulahtisuste diferentsiaaldiagnostikaks. Testi kasutatakse põletikulise soolehäiguse diagnoosimise algoritmi järgi enne koloskoopiale suunamist. Kalprotektiini määramine roojas sobib samuti haiguse aktiivsuse hindamiseks ja ravitulemuse jälgimiseks. Kalprotektiini tulemuste võrdlemiseks peaks kasutama sama määramismetoodikat.

Kellele?

Seedetraktivaevustega patsientidele haiguste diferentsiaaldiagnostikaks. Näidustatud haigetele, kellel esineb vähemalt üks järgmistest sümptomitest: kõhuvalud, meteorism, vahelduv kõhulahtisus, palavik, kaalulangus, rektaalne veritsus, nõrkustunne. Kalprotektiini määramine ei sobi vaevusteta patsientide uurimiseks.

Esimesel eluaastal võib kalprotektiini väljaheites esineda 3-4 korda rohkem kui lastel alates 4. eluaastast, mistõttu esimestel eluaastatel on testi kliiniline väärtus tagasihoidlik.

Normist kõrgemad väärtused võivad esineda ka maksatsirroosi, seedetrakti polüüptide ja autoimmuunsete haiguste korral, mittesteroidsete põletikuvastaste ravimite tarvitajatel, kui on tekkinud ravimist tingitud enteropaatia, samuti juhtudel, kui esineb veritsus sooletraktist vähemalt 100 ml päevas.

Kuidas?

Kalprotektiin on tsinki ja kaltsiumit siduv valk (heterodimeer S100A8/A9), molekulmassiga 36kDA, mis seedetrakti põletike korral satub leukotsüütidest (peamiselt neutrofiilidest) soolevalendikku. Sisaldus roojas korreleerub hästi põletiku aktiivsusega sooleseinas.

Analüüsi tundlikkus on kõrge, >98%, spetsiifilisus 75,9%, positiivne ennustav väärtus on 82,9% ja negatiivne ennustav väärtus 96,9%. Valenegatiivse kalprotektiini väärtuse esinemisvõimalusega soolepõletiku korral tuleb arvestada eriti lastel ja vajadusel jätkata diagnostiliste protseduuridega.

Analüüs:	Kalprotektiin roojas
Uuritav materjal:	Roe
Analüüsimeetod:	Floorestsents-immuunmeetod (FIA)
HK kood:	66709